

SAMMENLIGNING AF REFORMER UNDER FOGH, LØKKE OG THORNING

*Dette notat sammenligner effekten på den strukturelle beskæftigelse af reformer under Fogh (2001-2009), Løkke (2009-2011) og Thorning (2011-2013). Det fremgår, at Fogh gennemførte reformer, der øgede den strukturelle beskæftigelse med **64.000 personer i 2020** (3 skattereformer og diverse arbejdsmarkedsreformer, herunder bl.a. starthjælp, kontanthjælpsloft mv.). Hertil kommer Velfærdsreformen fra 2006 (højere efterløns- og pensionsalder samt levetidsindeksering), der øgede den strukturelle beskæftigelse med knap 250.000 personer i 2040. Effekten af reformer under Løkke udgør ca. **78.000 personer** (forkortet dagpengeperiode samt tilbagetrækningsreform). Thorning har gennemført reformer, der øger beskæftigelsen med **23.000 personer** (skattereform, kontanthjælpsreform mv.) frem mod 2020. Frem mod 2020 er ambitionen for Thorning-regeringen at øge beskæftigelsen med yderligere 6.000 personer gennem nye reformer. På langt sigt vil skattereform og førtidspensionsreform øge beskæftigelsen med yderligere 11.000 personer. Dermed bringes den samlede langsigtede effekt af reformerne op på ca. 40.000 personer (når de ikke-realiserede reformer på 6.000 personer indregnes). Såfremt Thorning i perioden (2011-2020) skal gennemføre lige så omfattende reformer som VK-regeringen, skal der vedtages nye reformer, der øger beskæftigelsen med yderligere 102.000 personer. Skal der gennemføres reformer, der har lige så stor effekt som under Fogh-regeringen, skal der gennemføres yderligere reformer, der øger arbejdsudbuddet med 23.000 personer. Skal man nå op på Løkke-niveau, skal der leveres ekstra reformer svarende til 38.000 personer. Det bemærkes, at der i dag er 2,1 millioner danskere på overførselsindkomst. Dermed er der fortsat et potentiale for at øge beskæftigelsen gennem reformer.*

Dette notat sammenligner effekten på den strukturelle beskæftigelse af reformer under Fogh (2001-2009), Løkke (2009-2011), VK-regeringen (2001-2011) og Thorning (2011-2013).

Tabel 1. Reformers samlede strukturelle effekt på beskæftigelse inkl. effekt på arbejdstid i 2020

	personer	pct
Thorning - 2 år (2011-2013)	23.000	0,8
Thornings ambition frem til 2020 - 9 år (2011-2020)	29.000	1,0
VK-regeringen - 10 år (2001-2011)	142.000	5,3
Løkke - 2½ år (2009-2011)	78.300	2,8
Fogh - 7½ år (2001-2009)	63.700	2,4
- herudover Velfærdsaftalens(2006) effekt i 2040	247.000	9,0

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriet, Konvergensprogram 2013. Finansministeriet, Vækstplan DK, Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 208 (Alm. del - §7) af 15. februar 2013, Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 209 (Alm. del) af 20. september 2013, Økonomisk Redegørelse maj 2013, Reformpakke 2020 - Kontant sikring af Danmarks velfærd samt egne beregninger.

Anm.: Den procentvise effekt er udregnet ved reformernes effekt ift. den strukturelle beskæftigelse i begyndelsesår. Velfærdsaftalens effekt er udregnet ift. den strukturelle beskæftigelse i 2006.

Anders Fogh Rasmussen (2001-2009): 64.000 personer

I perioden under Anders Fogh Rasmussen (2001-2009) blev der gennemført reformer, der øgede den strukturelle beskæftigelse med 64.000 personer. De to skattereformer fra 2002 og 2007 øger i alt den strukturelle beskæftigelse med ca. 18.000 personer. Begge reformer gjorde det mere attraktivt at arbejde ved at indføre et jobfradrag, som efterfølgende blev forhøjet, og øge grænsen for betaling af mellemskat. Den tredje skattereform, Forårspakke 2.0, reducerede bl.a. den øverste marginalskat med 7 pct.point og øgede arbejdsudbuddet med ca. 18.000 personer.

Forårspakke 2.0 blev igangsat under Fogh, og der forelå et forlig om skattereformen den 1. marts 2009, inden Fogh trådte tilbage som statsminister den 5. april 2009. Da forliget om skattereformen blev indgået, før Fogh trådte tilbage, er skattereformen placeret under Foghs regeringsperiode. Herudover blev der gennemført arbejdsmarkedsreformer, der øgede arbejdsudbuddet. Det drejer sig bl.a. om kontanthjælpsloftet, starthjælpen og 450-timersreglen samt indgreb over for supplerende dagpenge. Samlet set indebærer reformerne en forøgelse af den strukturelle beskæftigelse med 2,4 pct.

Hertil kommer Velfærdsreformen fra 2006 (højere efterløns- og pensionsalder samt levetidsindeksering), der øgede den strukturelle beskæftigelse med 94.000 personer i 2025 og knap 250.000 personer i 2040. Det sidste svarer til en fremgang i den strukturelle beskæftigelse på 9 pct. Reformen forbedrede de offentlige finanser og afsatte 10 mia. kr. ekstra til offentlig forskning. Det bemærkes også, at Fogh nedsatte selskabsskatten med samlet 5 pct. point ved to nedsættelser hhv. i 2005 (2 pct. point) og i 2007 (3 pct. point).

Ifølge Finansministeriet medfører skattestoppet og diverse afgiftslettelser (bortfald af passagerafgift mv.) i perioden 2001-2011, at arbejdsudbuddet øgedes med 5.500 personer.¹ Inflationsudhulingen af afgifterne indebærer reelt lavere afgifter, og dermed kan der købes flere varer for en ekstra arbejdstime. Effekten på 5.500 personer deles ud, så ca. 4.500 personer placeres hos Fogh, og 1.000 personer placeres hos Løkke.

	<i>personer</i>	
Flere i arbejde, 2002	10.000	
Forårspakken, 2004	9.700	
En ny chance til alle, 2005	6.000	
Lavere skat på arbejde, 2007	7.600	
Jobplanen, 2008	3.600	
Nedbringelse af sygefraværet, 2008	4.000	
Forårspakke 2.0, 2009	18.300	
Skattestop og afgiftsreduktioner, 2001-2009	4.500	
I alt	63.700	
Procentvis effekt sfa. reformer	2,4	
Derudover :		
	2025	2040
Velfærdsreformen, 2006	94.000	247.000
Procentvis effekt	3,4	9,0

Kilde: Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 208 (Alm. del - §7) af 15. februar 2013, svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 209 (Alm. del) af 20. september 2013 samt egne beregninger.

Anm.: Den procentvise effekt er udregnet ved reformernes effekt ift. den strukturelle beskæftigelse i 2001. Velfærdsaftalens effekt er udregnet ift. den strukturelle beskæftigelse i 2006.

Lars Løkke Rasmussen (2009-2011)

Lars Løkke Rasmussen gennemførte i sine 2½ år som statsminister reformer, der øgede den strukturelle beskæftigelse med 78.000 personer svarende til en fremgang på 2,8 pct. Det væsentligste bidrag kom fra tilbagetrækningsreformen, der øgede den strukturelle beskæftigelse med 65.000 personer. Reformen forkortede efterlønsperioden fra 5 til 3 år og fremrykker forøgelsen af efterlønsalderen, så den sker allerede fra 2014, og forøgelsen af pensionsalderen, så den sker fra 2019. Genopretningsaftalen medførte samlet en stigning i den strukturelle beskæftigelse på godt 12.000 personer. Det skal ses i sammenhæng med reduktionen i dagpengeperioden fra 4 til 2 år. Herudover indeholdt genopretningsaftalen offentlig nulvækst i

¹ Kilde: Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 208 af 15. februar 2013

perioden 2011-2013, ligesom skattegrænserne blev frosset fast (fastfrysningen af skattegrænserne reducerede arbejdsudbuddet) i årene 2011-2013.

Tabel 3. Den samlede strukturelle effekt på beskæftigelsen i 2020 af Løkke-regeringens økonomiske politik.

	<i>personer</i>
Tilbagetrækningsreform	65.000
Genopretningsaftale (bl.a. nedbringelse af dagpengeperiode fra 4 til 2 år)	12.300
Skattestop	1.000
I alt	78.300
Procentvis effekt sfa. reformer	2,8

Kilde: Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 208 (Alm. del – §7) af 15. februar 2013, svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 209 (Alm. del) af 20. september 2013 samt egne beregninger.

Anm.: Den procentvise effekt er udregnet ved reformernes effekt ift. den strukturelle beskæftigelse i 2009.

VK-regeringen 2001-2011

VK-regeringen (2001-2011) har i alt gennemført reformer, der øger beskæftigelsen med godt 142.000 personer. Det svarer til en stigning i den strukturelle beskæftigelse på 5,3 pct. Hertil kommer Velfærdsreformen fra 2006 (højere efterløns- og pensionsalder samt levetidsindeksering), der estimeres at øge den strukturelle beskæftigelse med 94.000 personer i 2025 og knap 250.000 personer i 2040. Sidstnævnte svarer til en fremgang i den strukturelle beskæftigelse på 9 pct.

Tabel 4. Effekt på den strukturelle beskæftigelse i 2020 af VK-regeringens reformer

	<i>personer</i>	
Flere i arbejde, 2002	10.000	
Forårspakken, 2004	9.700	
En ny chance til alle, 2005	6.000	
Lavere skat på arbejde, 2007	7.600	
Jobplanen, 2008	3.600	
Nedbringelse af sygefraværet, 2008	4.000	
Forårspakke 2.0, 2009	18.300	
Genopretningsaftalen, 2010	12.300	
Tilbagetrækningsreformen 2011	65.000	
Skattestop og afgiftsreduktioner, 2001-2011	5.500	
I alt	142.000	
Procentvis effekt sfa. reformer	5,3	
Derudover:		
	2025	2040
Velfærdsreformen, 2006	94.000	247.000
Procentvis effekt	3,4	9,0

Kilde: Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 208 (Alm. del – §7) af 15. februar 2013, svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 209 (Alm. del) af 20. september 2013 samt egne beregninger.

Anm.: Den procentvise effekt er udregnet ved reformernes effekt ift. den strukturelle beskæftigelse i 2001. Velfærdsaftalens effekt er udregnet ift. den strukturelle beskæftigelse i 2006.

Helle Thorning-Schmidt (2011-2013)

Helle Thorning-Schmidt har gennemført reformer, der øger beskæftigelsen med 28.000 personer. Det drejer sig om skattereformen, kontanthjælpsreformen, førtidspensionsreformen og Vækstplan DK. Omvendt er der også gennemført tiltag, der reducerer beskæftigelsen. Det drejer sig om skatteforhøjelser på Finanslov 2012, afskaffelse af starthjælp, kontanthjælpsloft og 225 timers-regel samt energiaftalen. Disse tiltag reducerer den strukturelle beskæftigelse frem mod 2020 med 5.000 personer. Netto er der samlet set tale om en stigning i den strukturelle beskæftigelse frem mod 2020 på ca. 23.000 personer. Frem mod 2020 har regeringen en ambition om at øge den strukturelle beskæftigelse med yderligere 6.000 personer gennem nye og endnu ikke konkretiserede reformer. Hvis det realiseres, fås en samlet effekt på beskæftigelsen svarende til 29.000 personer i 2020. Det svarer til en effekt på den strukturelle beskæftigelse på 1,0 pct.

Tabel 5. Den samlede strukturelle effekt på beskæftigelsen af Thorning-regeringens økonomiske politik.

	2020	Langt sigt
Skattereform	11.500	15.800
Reform af førtidspension og fleksjob	5.000	12.500
Energiaftale	-500	-800
FL 12	-4.500	-4.500
Vækstplan DK - Beskæftigelseseffekt	1.000	1.000
SU- og kontanthjælpsreform	10.500	10.500
Ikke konkretiserede reformer	6.000	6.000
I alt	29.000	40.500
Procentvis effekt sfa. Reforme	1,0	1,4

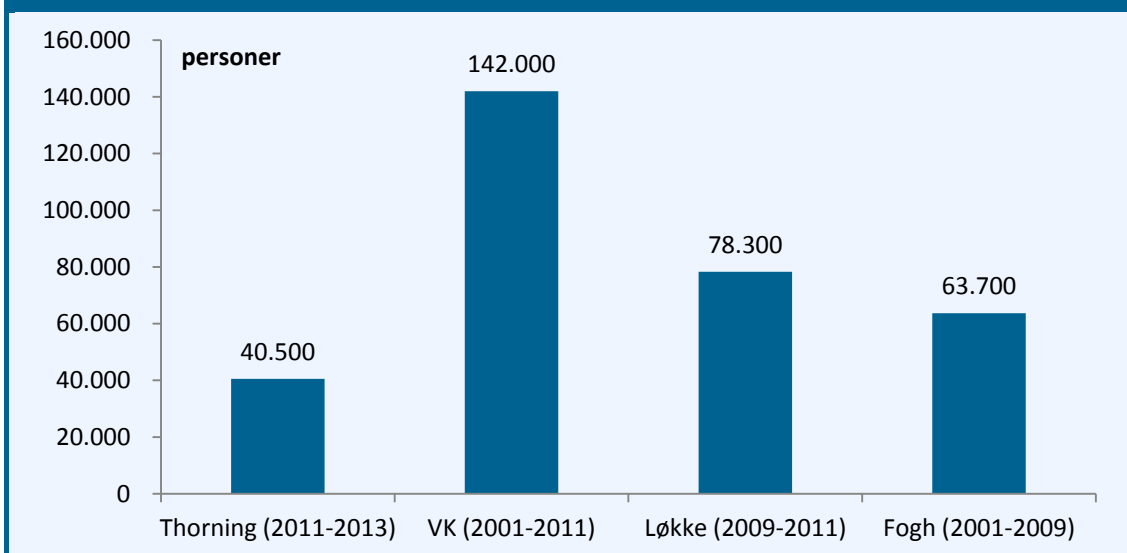
Kilde: Aftale om skattereform, Danmark i arbejde, Finansministeriet, Økonomisk Redegørelse - December 2011, Økonomi- og Indenrigsministeriet samt svar på finansudvalgsspørgsmål nr. 198, Vækstplan DK, Finansministeriet, Konvergensprogram 2013, Økonomi og indenrigsministeriet, samt svar på Finansudvalgets spørgsmål 226, fra juni 2012.

Anm.: Den procentvise effekt er udregnet ved reformernes effekt ift. den strukturelle beskæftigelse i 2009.

Det bemærkes, at skattereformen har effekter på den anden side af 2020, da dele af reformen indføres herefter. Det drejer sig bl.a. om afdæmpningen af satsreguleringen samt forhøjelsen af topskattegrænsen og jobfradraget. På langt sigt øges den strukturelle beskæftigelse af reformen med ca. 16.000 personer (mod knap 12.000 personer frem mod 2020). Tilsvarende er effekten af førtidspensionsreformen på 12.000 personer på langt sigt (mod 5.000 personer frem mod 2020). Indregnes disse mere langsigtede effekter, udgør den samlede effekt af Thornings reformer godt 40.000 personer eller 1,4 pct. af den strukturelle beskæftigelse. Det bemærkes desuden, at Thorning-regeringen har vedtaget en lettelse i selskabsskatten på 3 pct.point, der indføres i perioden 2014-16. Det vil bidrage til at øge investeringer og produktiviteten.

Thorning-regeringens realiserede og planlagte reformer i perioden 2011-2020 er dermed mindre end de realiserede reformer under Fogh (64.000 personer), Løkke (78.000 personer) og VK-regeringen under ét (142.000 personer).

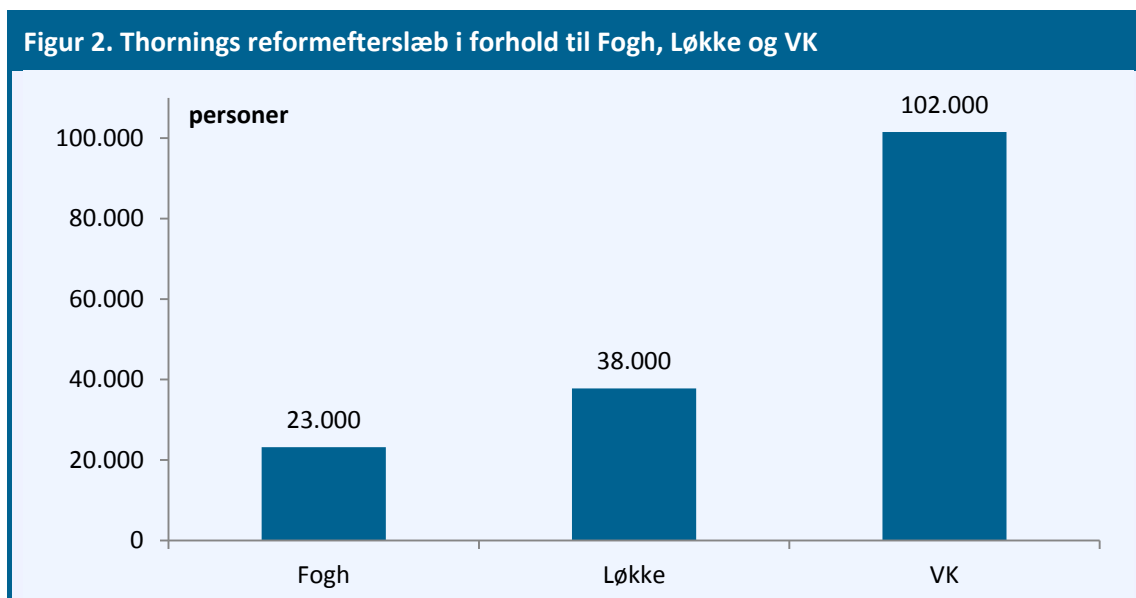
Figur 1. Reformers samlede strukturelle effekt på beskæftigelse inkl. effekt på arbejdstid på lang sigt, ekskl. velfærdsreformen.

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriet, Konvergensprogram 2013, Finansministeriet, Vækstplan DK, Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 208 af 15. februar 2013, Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 209 af 20. september 2013, Økonomisk Redegørelse maj 2013, Reformpakke 2020 - Kontant sikring af Danmarks velfærd samt egne beregninger.

Reformefterslæb på 100.000 personer i forhold til VK-regeringen

Såfremt Thorning i perioden 2011-2020 skal gennemføre lige så omfattende reformer som VK-regeringen, skal der vedtages nye reformer, der øger beskæftigelsen med 102.000 personer. Skal der gennemføres reformer, der har lige så stor effekt som under Fogh-regeringen, skal der gennemføres yderligere reformer, der øger arbejdsudbuddet med 23.000 personer. Skal man nå op på Løkke-niveau, skal der leveres ekstra reformer svarende til 38.000 personer.

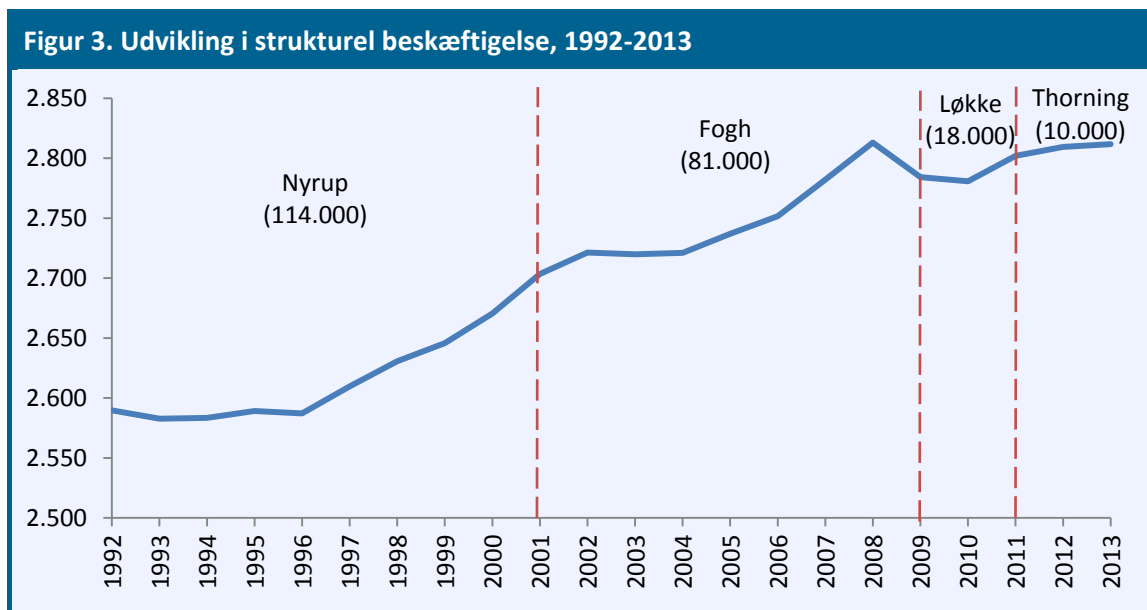
Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriet, Konvergensprogram 2013. Finansministeriet, Vækstplan DK, Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 208 af 15. februar 2013, Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 209 af 20. september 2013, Økonomisk Redegørelse maj 2013, Reformpakke 2020 - Kontant sikring af Danmarks velfærd samt egne beregninger.

Det skal bemærkes, at Thorning-regeringen har som målsætning at øge produktiviteten med 20 mia. kr. frem mod 2020. Heraf har man via Vækstplanen fra foråret 2013 leveret øget produktivitet svarende til et løft i BNP på 6 mia. kr. (skyldes lavere selskabsskat, afgifter mv.). Dermed mangler man produktivitets-reformer, der løfter BNP med 14 mia. kr. Produktivitetskommissionen skal levere forslag til dette.

Udvikling i den strukturelle beskæftigelse siden 1993

Nedenfor fremgår den strukturelle beskæftigelse i perioden 1993-2011². Den strukturelle beskæftigelse er beskæftigelsen korrigeret for konjunkturudsving. Den strukturelle beskæftigelse er bl.a. påvirket af demografien (hvor mange er i den erhvervsaktive alder), indvandring af arbejdskraft (f.eks. fra Østeuropa) og reformer, der øger beskæftigelsesgraden (f.eks. reformer af dagpenge, efterløn mv.).

² Kilde: Finansministeriet

Kilde: Økonomisk Redegørelse august 2013 og Finansministeriet

Det fremgår, at den strukturelle beskæftigelse siden 1993 er steget med godt 220.000 personer. Stigningen under Nyrup fra 1993-2001 var på i alt 114.000 personer. Denne udvikling hænger bl.a. sammen med de reformer, der blev gennemført under Nyrup, herunder reduktion i dagpengeperiode, indførelse af lavere ydelser for personer under 25 år, skattereformer mv.³ Hertil kommer, at der var en betydelig "demografisk medvind" i perioden. Det ses bl.a. ved, at der kom godt 100.000 flere personer i alderen 18-64 år.

Under VK-regeringen (2001-2011) steg den strukturelle beskæftigelse med 99.000 personer (under Fogh var der en stigning på 81.000 personer og under Løkke en stigning på 18.000 personer). Det skal ses i sammenhæng med reformer, der øgede den strukturelle beskæftigelse. Dels havde nogle af Nyrup-regeringens reformer effekt under VK-regeringen (bl.a. Pinsepakken, der blev indfaset frem til 2002, og Nyrups efterlønsreform, der blev indfaset frem mod 2004), dels gennemførte VK-regeringen skattereformer, der øgede beskæftigelsen samt arbejdsmarkedsreformer (bl.a. starthjælp og kontanthjælpsloft). VKs reduktion i dagpengeperioden forventes at få effekt i de kommende år. Endvidere har indvandring af østeuropæisk arbejdskraft påvirket beskæftigelsen positivt. Antallet af personer i alderen 18-64 år steg med knap 20.000 personer fra 2001 til 2011, hvilket er væsentligt mindre end under Nyrup.

Fremgangen i den strukturelle beskæftigelse under Thorning kan bl.a. ses i sammenhæng med dagpengereformen og skattereformen.

³ Finansministeriet har i et svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 321 (Alm. del) af 27. maj 2013 meddelt, at de ikke kan opgøre effekten af Nyrups reformer på beskæftigelsen.